

Sygn. akt II CSK 696/13

POSTANOWIENIE

Dnia 12 czerwca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie z powództwa E. K.
przeciwko Z. N.
o zmianę wysokości świadczenia pieniężnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 czerwca 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 18 marca 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1800 (jeden
tysiąc osiemset) złotych tytułem kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Choć skarżący odwołał się do występującego w sprawie zagadnienia prawnego, to brak tej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.).

Istotnym zagadnieniem prawnym w omawianym znaczeniu jest taki problem z zakresu wykładni lub stosowania prawa, który ma znaczenie precedensowe dla rozstrzygania podobnych spraw lub rozwoju jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04, niepublikowane). Powołanie się na istnienie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz przedstawienia argumentacji jurydycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych na gruncie przytoczonych przepisów prawa, na tle których ono powstało. Poza tym skarżący powinien wykazać, że zagadnienie to jest istotne dla rozpoznania lub rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepublikowane oraz z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OCNP 2006, nr 15 – 16, poz. 243).

Wyartykułowane przez skarżącego zagadnienie, zostało sprowadzone do pytania, „czy stopa odsetek zasądzonych wcześniejszym prawomocnym wyrokiem sądu, która stała się nadmiernie wygórowana wskutek upływu czasu, może być zmieniona na podstawie art. 358¹ § 3 k.c.”

Tymczasem nie został zakwestionowany wyrażony w literaturze pogląd, że zastosowanie waloryzacji sądowej świadczenia pieniężnego może dotyczyć okresu przeszłego, w którym świadczenie miało być spełnione, i to także wtedy, gdy konkretyzacja obowiązku świadczenia nastąpiła w orzeczeniu sądu. Oczywiście nie może dotyczyć tylko świadczenia w części w jakiej zostało spełnione, co uwzględniły jednak Sądy *meriti*.

Ze względu na to, że odsetki są świadczeniem pieniężnym niewątpliwie są objęte hipotezą unormowania zawartego w art. 358¹ § 3 k.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 1998 r., II CKU 129/97 Prok. i Pr.-wkł. 1998, nr 7-8, s. 31). W orzeczeniu tym Sąd Najwyższy wyraził jednoznaczny pogląd, odnoszący się do istoty orzeczenia waloryzacyjnego, wydanego na podstawie art. 358¹ § 3 k.c., stwierdzając, że jest ono decyzją sądu, która w sposób władczy ingeruje w treść istniejącego pomiędzy stronami zobowiązania, kształtując je w nowej zmienionej wysokości, oraz iż dotyczyć to może zarówno świadczenia głównego, jak i ubocznego jakim są odsetki.

Także nie spotkało się z krytyką wyrażone w literaturze stanowisko, że waloryzacja sądowa może polegać na zmianie wysokości odsetek, bez zmiany świadczenia głównego. Zwrócić też należy uwagę że Sądy *meriti* przyjęły, czego nie zakwestionowała powódka, iż waloryzacja była możliwa od 26 października 2001 r., tj. od uprawomocnienia się nakazu zapłaty z dnia 26 maja 1998 r. I Nc [...] Sądu Rejonowego w Ł..

Z niebudzącej wątpliwości treści art. 358¹ § 3 k.c. wynika, że waloryzacja może działać na korzyść obu stron stosunku prawnego, a dokonane ustalenia wskazują na trafność jego zastosowania w sprawie. Pozwany na skutek przeprowadzonej egzekucji do dnia 16 maja 2012 r. otrzymał już z majątku powódki aż kwotę 859.328,49 zł z tytułu odsetek od należności głównej wynoszącej nadal

kwotę 100.000 zł, a pomimo tego dalsze odsetki należne pozwanemu na ten dzień wynosiły sumę 1.816.491,82 zł.

W świetle dokonanych przez Sady *meriti* rozważań, należało dojść do wniosku, że wyrażone w skardze kasacyjnej wątpliwości natury prawnej, należały do kategorii, zwykłych, rozstrzygniętych przez te kompetentne organy. Z tego względu wskazane zagadnienie nie kwalifikowało się pod hipotezę normy wynikającej z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

[aw]